

Doelstelling 6: Klimaatneutrale

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester: Rik Verwaest

Algemeen Directeur: Katrijn Bosschaerts

Financieel Directeur: Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 10105445

mobiliteit voor iedereen

Omschrijving doelstelling

Omschrijving

Deze doelstelling is gericht op drie clusters:

- Elektrische (deel)mobilititeit
- Iedereen op de fiets
- Klimaatvriendelijke verplaatsingen van het woon-werkverkeer voor het eigen personeel

Belangrijk hierbij is dat we op het lokale niveau zo veel als mogelijk proberen om aansluiting te vinden op projecten die vanuit het Vlaamse niveau gestuurd worden. Aan de hand van lokale projecten die bottom-up werken, vinden we op die manier synergie met het Vlaamse beleid.

De mobiliteitstransitie zal zich inzetten door tegen 2030 in te zetten op de volgende LEKP indicatoren:

- 2 deelwagens per 1.000 inwoners voor een (koolstofvrij) deelsysteem .
- 1,5 laadpuntequivalenten per 100 inwoners.
- één meter nieuw of structureel opgewaarderd fietspad extra per inwoner.

Doelstellingen

Klimaatneutrale mobiliteit voor iedereen

De algemene mobiliteitsvisie stelt het STOP-principe voorop: eerst de voetganger, dan de fietser, vervolgens het openbaar vervoer en als laatste het private vervoer. Dit betekent dat vanuit beleidsmatig oogpunt de elektrificatie van het wagenpark niet als heiligmakend wordt beschouwd. We houden rekening met het rebound-effect: de elektrische wagen wordt meer gebruikt dan een wagen op fossiele brandstof in de veronderstelling dat een elektrische wagen geen uitstoot genereert. Echter, wordt er geen rekening gehouden met de nog steeds aanwezige uitstoot van fijn stof en het feit dat voor de productie van elektrische wagens veel energie en grondstoffen nodig zijn. Dit brengt als risico met zich mee dat de autodominantie behouden blijft of zelfs versterkt kan worden. Bijgevolg blijven we het STOP-principe als uitgangspunt hanteren.

Het volgende actieplan wordt uitgewerkt:

- Uitbreiden autodelen
 - Flankerende maatregelen:
 - De ambitie om steeds meer Lierenaars een deelwagen op wandelafstand te geven, werd opgenomen in het bestuursakkoord.
 - We werken samen met een maatwerkbedrijf om het netheidsonderhoud van de wagens te verzorgen om zo een aantrekkelijk aanbod te blijven bieden.
 - De invoering van een parkeerkaart voor autodelen, zodat ook privaat autodelen makkelijker werd omdat de wagens in meerdere bewonerszones kunnen parkeren.

- Extra inspanningen op het vlak van communicatie: via onze eigen communicatiekanalen brengen we deelwagens regelmatig onder de aandacht.
 - Er werd een verstrenging doorgevoerd voor de 2de en 3de bewonerskaart, zodat de prijs daarvan zou toenemen en waardoor het hebben van 2 of 3 bewonerskaarten zou worden ontmoedigd.
 - Een parkeernota die het financieren van een deelwagen als een deel van de oplossing naar voren schuift. Deze laatste maatregel zal vooral in de toekomst effect hebben, omdat de ontwikkelingen die ervan gebruik hebben gemaakt nog niet zijn voltooid.
 - Private autodeelorganisaties worden mee ondersteund door het organiseren van infosessies omtrent autodelen.
- In 2024 behaalde Lier een topresultaat en werd een realisatiegraad van 38,25% behaald (tov de doelstelling tegen 2030).
- Poppy (Free Floating) heeft zich daarentegen even snel teruggetrokken uit Lier als het gekomen was.
- Het samendelen model van Cambio slaat dus aan bij de Lierenaar. Cambio is ook steeds vragende partij voor jaarlijkse groei. Het blijkt dus dat vaste standplaatsen meer aanslaan bij de Lierse burger dan het Free Floating model. De stad heeft er in het overleg met Cambio over gewaakt dat versterken van locaties met deelwagens, ook gepaard gaat met aanbieden van nieuwe locaties die omwille van hun profiel (hoge dichtheid van bewoning, locaties waar reeds maatregelen actief zijn om parkeren te regelen (blauwe zone/betalende zone) wat maakt dat mensen op zoek zijn naar mogelijkheden om hun private wagen niet nog eens bij op het openbaar domein te duwen. In de praktijk werden dat soort locaties vaak nieuwe hubs waar een 1ste wagen vaak gezelschap kreeg van extra wagens eenmaal deze leidde tot extra abonnees en gebruikers.
- Uitbreiden/uitrollen laadinfrastructuur:
 - Sinds 01/09/2022 is de concessie voor het plaatsen van publiek toegankelijke laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op openbaar domein in Vlaamse steden en gemeenten van start gegaan.
 - Via het loket Paal volgt Wagen kunnen burgers publiek toegankelijke laadpalen aanvragen op maximaal 250 meter wandelafstand van hun woonst. Ook ondernemingen en taxi-/deelwagenbedrijven kunnen via deze weg aanvragen indienen.
 - Er is ook een e-loket voor de lokale besturen geopend waar voorstellen voor strategische plaatsing kunnen worden doorgegeven.
 - De doelstelling voor 2030 werd zo goed als behaald in 2024. Stad Lier streeft naar een duurzame groei waarbij het aanbod ongeveer gelijke trend aanneemt met de vraag. We houden hierbij rekening met de mogelijke risico's aan de elektrificatie en de semi-privatisering van het openbaar domein.

- Fietsdelen:
 - De Blue Bikes zijn populair in Lier. Volgens het jaarrapport van 2023 blijkt dat stad Lier op de 1ste plaats staat als toplocatie in Vlaanderen waar Blue Bikes ontleend worden. Op de volgende locaties worden Blue Bikes voorzien:
 - station Lier
 - bushalte Lier Veemarkt
 - parking cc De Mol

- Fietsbeleid:
 - Fietsveiligheid van schoolomgevingen: door het scannen van de schoolomgeving wordt er ingezet op de verbetering van de algemene verkeersveiligheid en leefbaarheid.
 - Verbetering fietsinfrastructuur/aanleg nieuwe of opgewaardeerde fietspaden: er werd deelgenomen aan de subsidieoproep Plan Kopenhagen voor de aanleg van nieuwe fietspaden.
 - De bestuursdoelstelling investeren in fietspaden, voetpaden en veiligheid zwakke weggebruiker is een overkoepelend project en omvat naast de aanleg van nieuwe fietspaden ook de volgende acties:
 - I.s.m. provincie fietsostrades aanleggen
 - Invoering fietszone
 - Uitrol fietsbeleidsplan (inclusief parkeerbeleid): samen met de Mobiliteitsraad wordt het gebruik van de fiets gestimuleerd.
 - Fietsveiligheid rond scholen (zie supra)
 - Verlichting oversteekplaatsen

- Verduurzamen van het woon-werkverkeer voor het eigen personeel: middels verschillende maatregelen sporen we ons personeel aan om de verplaatsing van het woon-werkverkeer op een klimaatvriendelijke wijze te doen: met het openbaar vervoer, te voet of met de fiets. De volgende maatregelen werden genomen:
 - een volledige terugbetaling van woon-werkverkeer met openbaar vervoer
 - een maximalisering van de fietsvergoeding
 - de mogelijkheid voor medewerkers om een fiets te leasen

- Indicatoren

Doelstelling 6: Deelwagens

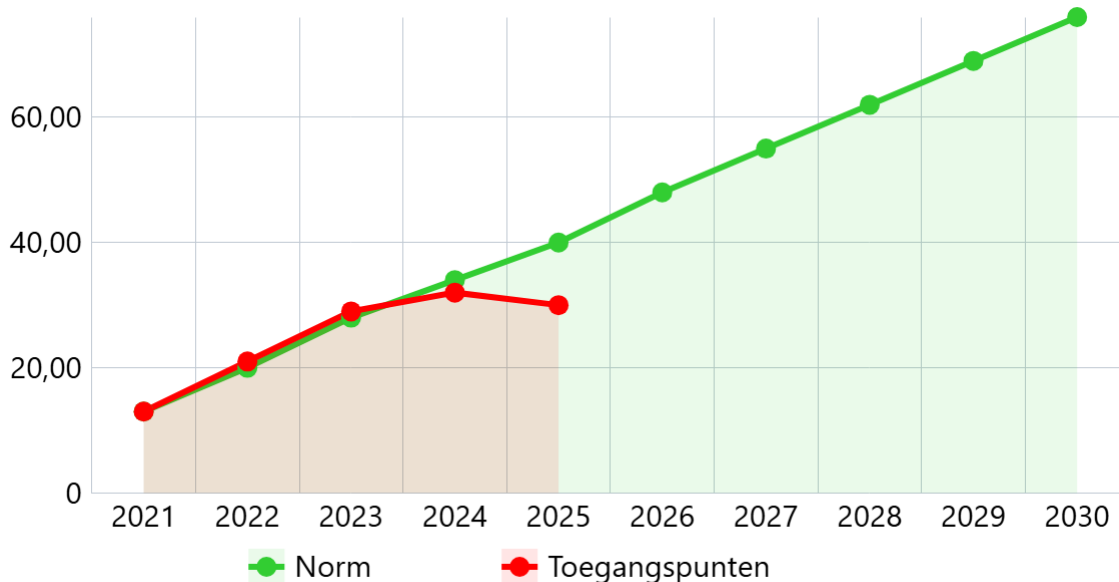
Omschrijving

De maatschappij is steeds in verandering: thuiswerk komt vaker voor, brandstof wordt duurder en de mobiliteitsbehoeften variëren. Voor veel gezinnen is de prijs van een eerste of tweede wagen moeilijker te verantwoorden. Om burgers, verenigingen en bedrijven flexibele mobiliteitsoplossingen aan te reiken, bestaan er verschillende koolstofvrije deelwagensystemen. Om de voordelen van een deelwagensysteem te promoten wil het LEKP 2 deelwagens per 1.000 inwoners voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030. Voor stad Lier betekent dit 76 deelwagens tegen 2030.

Volgens het LEKP is een toegangspunt te interpreteren als toegang tot twee deelwagens. Dit zijn zowel deelwagens in een roundtrip systeem (waarbij de deelwagen wordt opgepikt en teruggebracht naar dezelfde plaats) als free floating systemen (waarbij de deelwagen wordt opgepikt en kan achtergelaten worden in een andere zone) en het delen van privé-wagens (peer-to-peer ofwel P2P) in een kostendelend systeem. Het LEKP beoogt hiermee een deelsysteem dat een multimodale vervoersstructuur zal hebben in Vlaanderen. Alle systemen, buiten de autoverhuur (verwarrend genoeg soms ook P2P genaamd), tellen mee.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Autodelen.net werkt samen met deelwagenaanbieders en lokale besturen om autodeelsystemen correct te integreren in de bestaande omgeving. Autodelen.net verzamelt data per gemeente en stuurt de data door naar het Pactportaal.

Bron: Pactportaal van de Vlaamse overheid via WayToG.be

Doelstelling 6: Laadpuntequivalenten

Omschrijving

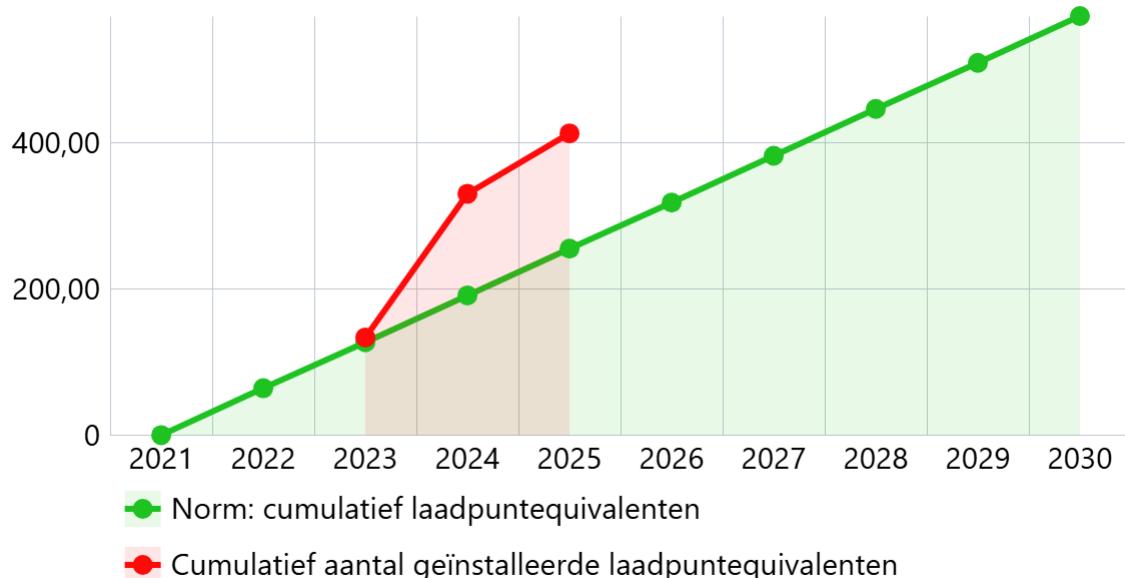
Het aandeel van elektrische wagens stijgt jaarlijks. Deze evolutie is goed voor het klimaat en de luchtkwaliteit, en kan enkel toegejuicht worden. Toch stellen veel gezinnen de aankoop van een elektrische wagen uit omdat ze geen plaats in hun gemeente hebben om hun elektrische wagen op te laden. Om de positieve evolutie van elektrische wagens te vergroten wil het LEKP 1.0 minstens 1 laadpunt-equivalent per 100 inwoners tegen eind 2030. Deze doelstelling is verscherpt in het LEKP 2.0 tot minstens 1,5 laadpuntequivalenten per 100 inwoners. De pacten spreken hier over (semi-)publieke laadpunten, of laadpunten die voor alle ge-bruikers, al dan niet verbonden aan een bedrijf of entiteit, toegankelijk zijn.

Doorgaans heeft een publieke laadpaal met een normaal vermogen (≤ 22 kW) twee laadpunten. Afhankelijk van de toegankelijkheid en het laadvermogen telt een laadpunt als één of meerdere laadpuntequivalenten. Voor een eenduidige telling meten we de doelstelling in het aantal laadpuntequivalenten (en niet in laadpunten).

Voor Lier betekent dit 569 laadpuntequivalenten tegen het einde van 2030.

Hoe verzamelt het LEKP-portaal de data voor deze doelstelling?

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW) catalogeert en brengt alle laadpunten, bijhorende laadvermogens en equivalenten in Vlaanderen in kaart. Lokale besturen, burgers en bedrijven moeten geen laadpunten melden bij het portaal. Lokale besturen kunnen een GIS-datalaag met publieke laadpunten raad-plegen en gebruiken.

Bron: Pactportaal via departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Doelstelling 6: Fietspaden

Omschrijving

In Vlaanderen blijft de wagen (voorlopig) de koning van de weg en dat merken we dagelijks aan de files. Om de files te omzeilen, herontdekten veel mensen de fiets als alternatief voor de wagen. De fiets is niet enkel gezond voor lichaam en geest, maar ook goed voor het klimaat. Om fietsers aan te moedigen en veilig te houden wil het LEKP één meter nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 tegen eind 2030. Voor Lier betekent dit 5.046 meter extra fietspad tegen 2030.

Het LEKP focust hierbij op de (her)aanleg of herinrichting van nieuwe fietsinfrastructuur, de verbetering of het duurzaam en structureel onderhoud van bestaande fietsinfrastructuur. Projecten die zich beperken tot het aanbrengen van signalisatie, verkeersborden en wegmarkeringen (bijvoorbeeld fietssuggestiestroken of gekleurd wegdek) komen niet in aanmerking.

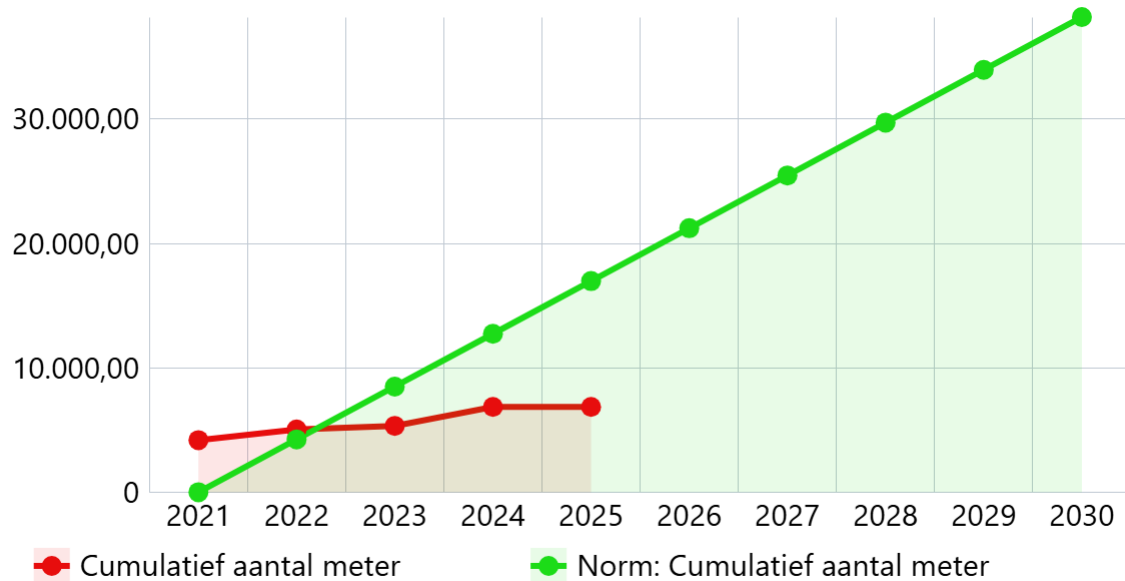
Het kan gaan over :

- De (her)aanleg van fietspaden
- De (her)aanleg van 'kunstwerken' (bruggen, tunnels, ...) die een onderdeel vormen van de fietsinfrastructuur
- Het structureel onderhoud van fietspaden, zoals het affrezen van toplagen en/of vervangen ervan door rode asfaltlagen
- De punctuele (her)inrichting van kruispunten, verkeersinrichtingen en oversteekplaatsen met het oog op meer fietsveiligheid
- Aanpassingen aan landelijke wegen die enkel voor traag verkeer ingericht worden door aanleg van knips of verkeersfilters
- Aanpassingen aan trage wegen aanlegd als fietsdoorsteekjes
- Fietsstraten mits infrastructurele ingrepen aan de weg, zoals snelheidsremmers en ribbelstroken om het inhaalverbod af te dwingen
- (Her)aanleg van fietssnelwegen
- (Her)aanleg van fietspaden langs gewestwegen
- (Her)aanleg van jaagpaden

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Samen met de provincies begeleidt het departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW) lokale besturen bij de aanleg van gemeentelijke fietsinfrastructuur, voornamelijk via het Fietsfonds. Bij deze samenwerking verzamelt het DMOW de data over nieuwe of structureel opgewaardeerde fietsinfrastructuur en deelt deze data met het portaal. Vanaf 2024 zullen ook de fietspaden gesubsidieerd vanuit het Kopenhagenfonds automatisch meegenomen worden in de telling. Gezien de Vlaamse fietspadendata versnipperd zijn, en

de data uit het Fietsfonds en het Kopenhagenplan niet volledig de data van deze doelstelling dekken, is het voor de lokale besturen mogelijk om op het Loket voor lokale besturen nieuwe of opgewaardeerde fietspaden in meter aanvullend te rapporteren.

Bron: Fietsfonds (DMOW) | Kopenhagenfonds (ABB) | Stad & OCMW Lier (Loket lokale besturen, ABB)

BBC-acties gekoppeld aan het klimaatactieplan 2.0

- 01/01/KAP/03/50 Gestuurde uitrol van Deelwagens

Lier voorziet in de gestuurde uitrol van een deelwagensysteem.

Startdatum

21-11-2023

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Ook dit jaar zijn er enkele Cambio's bijgekomen, waaronder ook een wagen op parking Zaat die kan ingezet worden voor rijlessen. We bekijken samen met Cambio of hier ook sociale tarieven voor kunnen hanteren. Het volgen van rijlessen kan namelijk zeer kostelijk zijn als men dit via rij scholen doet. Indien men geen auto zelf ter beschikking heeft, vallen mogelijks kwetsbare jongeren uit bepaalde doelgroepen uit de boot.

Wij bekijken verder met Cambio waar een mogelijke uitbreiding kan plaatsvinden. Op de strategische locaties zoals grote parkings is dit nagenoeg al overal het geval. Als uitbreidingsstrategie werken we voornamelijk vraaggericht, net zoals bij de laadpalen. Op deze manier kan de duurzame groei van deelauto's bewerkstelligd worden.

Voor Cambio gaat het dus zeer goed, en zij zijn constant vragende partij voor een jaarlijkse duurzame groei. Het blijkt dus dat vaste standplaatsen meer aanslaan bij de Lierse burger dan het Free Floating model zoals Poppy destijds.

Wat betreft Donkey Republic loopt dit ook naar behoren. Er wordt momenteel bekeken of het financieel haalbaar is om uit te breiden naar meer deelfietsen en meer locaties. Begin december 2023 was hier een overleg omtrent.

Deelsteps wenst Lier voorlopig niet op haar grondgebied, onder andere omwille van gevaarlijke toestanden, verrommeling van de openbare ruimte en niet-aangepaste infrastructuur.

- 01/18/SAP/02/02 Invoeren duurzame mobiliteit voor woon-werkverkeer

Om een duurzamer woon-werkverkeer te realiseren, onderzoekt en realiseert Lier stimulerende maatregelen waardoor meer medewerkers kiezen voor een duurzamer woon-werkverkeer.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie verloopt momenteel zoals voorzien.

- Stad Lier biedt als werkgever een maximale fietsvergoeding aan voor woon-werkverkeer.
- Stad Lier betaalt het volledige abonnement van openbaar vervoer terug.
- Stad Lier zet als lokaal bestuur uitgebreid in op het aanleggen van fietspaden opdat medewerkers op een gemakkelijke, veilige en duurzame wijze hun woon-werk traject kunnen afleggen.
- Al onze medewerkers hebben de kans om (een deel van) hun eindejaarspremie om te zetten in een budget om een fiets te leasen.
- Voor het personeel van de academies is er sinds 2024/2025 ook fietslease mogelijk.

- Bestuursdoelstelling: investeringen in fietspaden, voetpaden en de veiligheid van de zwakke weggebruiker

Overkoepelend project voor onder meer volgende acties:

I.s.m. provincie fietsostrades aanleggen
Invoering fietszone
Uitrol fietsbeleidsplan
Fietsveiligheid rond scholen
Verlichting oversteekplaatsen

Dit overkoepelend project is gericht op het realiseren van de volgende doelstelling in het bestuursakkoord: investeringen in fietspaden, voetpaden en de veiligheid van de zwakke weggebruiker.

Updatefrequentie: eenmaal per kwartaal

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Overkoepelend project voor onder meer volgende acties:

I.s.m. provincie fietsostrades aanleggen
Invoering fietszone
Uitrol fietsbeleidsplan
Fietsveiligheid rond scholen
Verlichting oversteekplaatsen

Dit overkoepelend project is gericht op het realiseren van de volgende doelstelling in het bestuursakkoord: investeringen in fietspaden, voetpaden en de veiligheid van de zwakke weggebruiker.

Updatefrequentie: eenmaal per kwartaal

